

NUNAVUT KAVAMANGAT NUNALIIT-ILIKKUUQTUT ILIGIINUT MALIGAQ

MALIGARMI UQARIYAUUYUT

Kavamatkut ukpiriyaat iligiikhuni pigaangat hanadjuhiinut hulivikhanik ukuuna nunalinut-nanminirnut iligiingniq (P3) ihuarniaqtuq, kayumiutiuluni, nakuulunilu ukpiriyaat ihuaqtumik atuqtainiq Nunavut piutainik ikayuqpagiarningni. Kitkulluqaak ihuarutauyut P3 pipkaiyukhat munarigianganani piqtutait Nunavunmiut ikayuutauyuniglu mikhiyuumiutauhimaattumik.

Ukpinganiit

Hivuani iligiiktiliramik P3, havaakhauhit ihivriuqtauyukhat naunaiyaigiarningnik kavamatkut piyumayait nalaumagiakhaita. Tamaita aallat agyautikhat atuqtaaqtaait ihivriuqtauyukhauyut piliqtautinnatik naunaiqhigiarningni iligiingniq nakuuyaakhaa talvunga P3 nakutquyaukpat.

Amigaittut Inuit Hivulluurutit Ukpiriyait Tamaptami atayut P3-mut: otma

- Inuuqatigiittiarniq: nakuuyumik nuatqatigiingniq, ilaruhirnut munariqatgiingniq
- Kivgaqtuiniq: kivgaqtuutilutik ilagiyarningnut ikayuqtigiiniq
- Ihumakhaqhiuqatigiingnik: Ihumaliuqttiarniq uqaqatigiikhutik huliyaakhamingnik angiqatigiiglutik;
- Piqatigingniq/Havaqatigiingniq: havaqatigiingniq atauhirmut piyumayarningnik; imaalu:
- Qanuriliurutikhaqhiurniq: atuqtakhaliuriamingni piyauhimanngitunik piluni ikayuutikhaliurlunilu.
- Kangiqhittiarnaqtuq naniininga ayuqhautauyut havaakhauhirmut. Iligiiktut tamarmik qauyimalutik ayuqhautinginik nakuutqiyauniaqtuq mikhipkataugumi, munariyaami, akikhiyuumiriami. .

Imaa itpiaqtuq, tamarmik P3-nguyut:

- Naunaittumik takunaqtumik havaakhauhilik. Havaakhauhip aktilaanga ayurnarningaluuniit ikayuutigiyaami atuqatigiingniit piyakhat, taapkualu ilauyut nunalgit nanminilgit.
- Itquumayuq ikayuutauyuq nunalgit nanminilgit iluittuyut. Ikipingnaqtuq angigliyuumiqigaluaqhuni nanminilgit havagyuarviit, kavamatkut munariyait Nunavunmiut, ikayuqhugit akirariyait nanmilgit atuqtakhauyut.
- Pipkarlugit ikayuutikhanik tamangnik nanminilgit nunalgit havaaqarviit. Nunalgit piniaqhutik maniqautittiamik imaa nakutqiyauniagut atuqtamingnik hulivikhat nanminilgit atuqtitaublutik naamayumik akiliqtuiyarningnik.
- Tikittut angmaumayunik, iquhimaittumik iiqhimahimaitumik ihuarutaanut Kavamatkut Nunavunmi akimayatik maligat aturutikhaillu. Akia ayurnautialu ilauyut inuuhianut iligiit ihivriuqhirlutik imaalu nunalgit nanminilgit ilihimapkailutik Nunavunmiunik.
- Havaakhauhiq akimayauyuq hivun'nganit-ihumaliurutaigut naunaiqhimadjutaagut naunaiqhautit atugait. Naunaiqhainingani ilauyukhat naunaiqhaijdukhat. Atuqtakhaat ilaupkainingat Inuit ilanginnik piqutauyut naunaihimayaat GN-tkut akimayatik maligat piyukhat maliglugit.

- Naunaiqtuq uqaqatigiikhutik, P3-nguyut taalvungaraaluk iligiikhat kaatulaallu titirahingitigut atiliurninginut tamaita iligiitl.
- Ilauyut tuhaapkainikkut parnaiyautit, ikpingnaqtuq Nunavunmiut ilituripkaqtaupata atuquidjutaagut.

UUKTUUTIT

Una atuagat taraangayut tamainut havagviinut nunalgit havagviit Nunavut Kavamangat

KANGIQHIDJUTAIT

Kanatamiut Katimayiralaat Nunalingnut-Ilikkuuqtut Iligiit atuqpaktut ukuninga kangiqhidjutini Nunalgit-Ilikkuuqtut Iligiit: ikayuqtigiiktut hulidjutit taapkunani nunalgit nanminiaqatullu havagviit, ayuittunit katimayiinit atuqhutik iligiyamingnit, nalaumaniaqtut kangiqhittiaqanirmut nunalgit piyumayainik ihuaqtukkut numiniaqtutigit atugakhat, ayurnautit, akimayainiglu.

Imaa inmat, Nunalgit-Ilikkuuqtut Iligiit ilauyut upalunaihimania nunalgit ikayuutikhait iligiikhutik taimaa tamarmik ayuqhautiqatut talvunga havaakhahirmut jnaunaiqtauqpat tuniyaublunilu kitumut iligiyamingnit. Tamarmik iligiit pinahuaqaktut nakuutqiyaniq maniktautikhamingnit naunaitkutariqlugu ayuidjuhitik munaqhinnikkut, mikhiliniagut ihuaqharlugulu. Ayuqhautiginiqtaqtik.

Kavamaublutik uukturninga ukpirininga ayuqhautigininga uuktuqtaulimaittuq manikkut imaalu pingmat inuuhitigut ikayuutaunikhaagut pittaaqtangat iligiilirlutik nanminiaqatut. Hapkua ikayuutauniaqtut ilautaaqtut pittaarumik ikayuutikhanik hulivikhaqarvitigut Nunavunmiut qilamitqiyamik iligiikhanut taimungaraaluk pilimaittungnaqhiuyut iligiinngikumik.

Nunalgit-nanmingilgit iligiit nalaumayut taapkuninga havaktakhanut kaatulaangit pigiamingni inmingnik iligiyakhamingnik. Titiraqhimayut nunalgit-ilikkuuqtut atuqtakhat paqitauttaaqtut Appendix 1-mi. una atuagaq turaangayut nunalgit-nanmingiaqatunarnut iligiinut.

HAVAANGIT

Atan'nguyat Katimayiit – Una atuagaq nuititauyut ataanit hivuliuqtinit Atan'nguyat Katimayiit. Hivulliuqtit angiqhivangniaqtut ihuaqquyamignik atuaganut havaakhaat Atan'nguyat Katimayiit.

Ministauyut Maniliqinirmut- Ministauyut Maniliqinirmut kiuyakhait Atan'nguyat Katimayiit atuquidjutaagut uuma atuagaq aktuomayauniaqat ihumaliuqtainut taapkua Maniliqinirmut Munaqhiyit Katimayiit.

Ministauyut Nunallaaliqiyit Kavamaliqiyillu - Ministauyut Nunallaaliqiyit Kavamaliqiyillu (CGS) havaangat munaqhilutik atuquidjutigilugu una atuagaq. CGS-tkut pipkaivaktut kaatulaaliqiyit ayunngittunik Kavamatkut Ikayuqtigiyait naunaiyailutik tamaat avikturvingmut kaatulaaliqinikkut atuagakhat piyakhautit.

Ministauyut – Ministauyut atan'nguyayut atuqtitainikkut ikayuutikhat ministaunimikkut tuniyauhmayut havaariyakhait havagviita hivuliuqtitigut Atan'nguyat Katimayiit.

Tuglia Ministauyup/Tuglia Atan'nguyat - Tuglia Ministauyup Nunallaaliqiyit Kavamaliqiyillu unalu Tuglia Ministauyup Maniliqiyitkuni havaariyaak ihivriuhilutik ihumagiyayut P3 havaakhauhit tukhiut uukturumayunit kaatulaagumayut piyayut avatqumayut 50 miliattaalat pitinnatik uukturumayamingnik ilaulutik P3-mut. Taututtiariangani, una piyukhauyuq tamangnit hanayunit havaamut kaatulaaktunullu.

Qitqani Tuttarvingni Katimayiralaat – Qitqani Tuttarvingni Katimayiralaat havaariyaat ihivriuhilutik pittaariakhaita P3 havaakhauhit ukualu Tukhiutit Uukturumayunit naunairlugu una atuagaq atuqtaugiakhaani taimainnut ihuaqtunut havakhauhirnut

Tuglia Ministauyup Nunallaaliqiyit Kavamaliqiyillu Piyangaiyarniarniq Ingilrayuliyillu, ukualu Tuglia Atan'nguyat nunalingni havaaqaqtunut Nunavut Kavamatkuni havaaqaqhutiglu atuquinikhaagut uuma atuagap havagvigiyamingnit.

Ilayut ikayuutit titirat piyakhautiat Katimayiralaat ihivriutakhait havaariluapagait taapkuat tunihiyut qulvatqiyaa havaakhanut. Havaakhaq piqaqtukhaq man'ngit atuqtauyukhat tamaat akikhautait naunairlugit akitudjuhiit aulapkaidjutikhailu, itqurniarlugu Gn-tkut akitudjuhia Aulapkaikkut Hanadjutinullu (O&M) akiit taaffuma inirnikhaanut havaakhauhip, pingahuannit maniqautiqarviat qanurinniamangaat Gn-tkut atugait.

Angiqtaugumi Katimayiralaanit, havagviuyumut taraangayuqtaupkaiyukhauyuq tamaanik maniqautikhamigut havaamut tuniyayukhaq Katimayiralaanut ihivriuqtakhaat havaktittinnatik.

TAMAYAKHAT

1. Havaakhauhirnut Kangiqhidjutit

Havaakhauhip aktilaanga angiyukhauyuq imaaluayurnaqhuni taapkua P3-nguyut ihuariyaukpat atuqtakhaa. Imaa ittaaqtuq atauttimuglugit havaakhauhirnut pilugit taimaa ilikkuuqtut nanminiqaqtut uukturiangita kiulutik kavamatkut P3-liuqtangitigut.

Ilanga havaakhauhip hananiungunngittut/atuquidjutaunngitut ihumagiyakhauyuq taaffumunga havaakhap inirnianut.

Pidjuraa uuma havaakhauhip, parnaiyautinganit pidjutikhaagullu, naunaittiaqtauyukhaq taimaa ilauliriangani havaakhauhip kangiqhidjutaanut.

2. Akirayut Nunalingni Havarvigaqtut Havaktukhat

Ilaunngitpata P3-ngunikhaa ilikkuuqtut havaalgit qiniqhianikhaa kiuttaarninga kavamatkut piyumayainnut. Imaa piniarunaqtut amigiatqiyaniq ilikkuuqtut havaakhaliuqtut havaqatigiiktut kiugiamingnik piyumayinit. Naunaiqhailutik ilikkuuqtunit uukturumayunit piyumalutik ayurnarniaqut havaakhauhip.

Naunaiqhianiarumik illituriyaamingik taapkua P3-nguyut ihuittumik aktuqtailblugit uukturumaningit ilikkuuqtut havagviit.

3. Ikayuutauyut Nunavunmiunut

Ihiviruhilirumik uuktuutunik, qulvatqiyaaq ikayuutauyuq akikitqiyauluni tautuktuutiyuq akiagut man'ngit. Akimagiangat, uukturutit takupkaiyukhauyuq taamna himmautaa akikitqiyauyuq ikayuutauniaqtuq.

Ilangit ikayuutit ayurnaqtuq qanuraaluk aktilaaqaqtuq kihimi akhuurlutik akikhaliuqtauyukhat naunaiqhimayut ikayuutauyuq ihuaqtumik naunaiqhilutik havaakhauhip naudjutikhaa. Imaaluttauq, pidjutimit, ikayuutit hulivikhauyullu nalaumayukhat avatquluguluuniit naunaiqtauyut piyakhait kiudjutaulutik piyumayainik Nunavunmiut.

4. Ayuqhautiuniagtut Naunaiqidjuhiit Humunnganingit

Nuutirutaa ayuqhautit ilikkuuqtut talvuuna P3-kkut akiqaqtuq ungavautigamik ayuqhautait Nunavut Nunavunmiullu. Ayuqhautit iliyauvaktut naunairviinut, havaakhauhip ayurnautaa, avatikkut ayurnautaa, inuuhiqattiarnikkut ayuqhautaa, maligaliurnikkut ayuqhautaalu. Ayuqhautit ihivriuqtauyukhauyut atattaaqtut havaakhauhirmut ilaqarlunilu, avaliituunngitut: qanuriniikhaata ihuinniaqtut imaaluuniit qakugu inirnikhaa ayuqhautit; maniqautikkut ayuqhautit imaa ilauguhiit akikhait, nanminiunia, nuna nayurvia, imaalu auladjutikhaagut ayuqhautit akitturyuumiqtattaniagut.

Ayuqhautit naunaiqhiutit ilitariyauyukhat ilangit ayuqhautit qulvayuminit hanaviuluarninganni, taimaa inmat Nunavunmi. Qayagivaglutik piyukhauyut ayuqhautiqariitumik, tamangningnut nunalingit ilikkuuqtullu ilitarittiaqtaukpata munariyaulutiglu, ingattaqhiqtaililugu mikhiyuumirlugulu.

Tautuktitilugu ayuqhautit taapkunanga nunalingi nanminiit ilikkuuqtunut tautukngnaqtukhaq titirattiahimalunilu qanurlu ayuqhautiqaqtut naunairlugit nakuningini ayuqhautit naunaiqtauyut havaakhauhikkut. Kangiqhidjutaitigut havaariyauyunit, naniiningillu ayuqhautit taapkunanga iligiinit pigiaqaqtuq kitu iligiyaat nakutqiyaaq mikhiyuumiutaagut, munaqhiutaagut ingattaqhiqtailiniagut ayuqhautit. Humiliqaak akia ilauyuq nuutirutaagut ayuqhautit amigairyuumiutaa amigiarningitigut ayuqhautit ihivriuqtangit.

5. Qayagittianinga

Qayagittianinga ikpingnaqtuq ukpirnariangani havaakhauhip ihivriurutaagut. Naunaiqtauyuuqhaq, hivuagut mikitqiyaagullu, havaakhauhip inirnikhaa ikpingnaqtuq ilihimagiami ihuarninga taavuma havaakhauhip naunaiqidjutaa. Naunaiqhiyukhaq, hivuani, mikitqiyaanilu, havaakhauhiq naunaiqkutauyuq hulidjutinik, ihuarutit, pidjutikhat, maliktauyukhat, hulidjutit piyauyukhat, ihumagiyauyukhat, naunaiqtauyukhat ilihimayaangini akituninga maniqautit.

Akituninga maniqautit ilaani akikitqiyaunngittuq, ihumagiyakhaat qaffiuningit nakuuningillu qayagittianingalu imaa pilutik piyaugumattiaqtuq tautuktuuyaaqtaulunilu nuititauyukhat.

Tamaita havaakhauhit, havaamut uqauhikhat piyauyukhaq hivuani naunaiqhainiup. Havaamut uqauhikhat atuqtauniaqtuq naunaiqhaigumik, naunaiqhainiq akimaningallu auladjuhia angmaumayukhaq, qanuguhukhimaittumik tautukngnaqtumik qanurlu ihumagiyauyukhat.

6. Kaatulaanik Munaghiniat

Atiliuhimayuuq kaatulaak ukun'nganit Nunavunmi Kavamatkut ilikkuuqtunillu havaakhaliuqtut atuqtauyukhaq tamainut P3-nut. Kaatulaak naunaiqhiyukhauyuq havaakhainik tamangnik iligiik.

Kaatulaangmi naunaittiarlugu maniqautikhaat angirutit ilauyukharlu nagirutait havaktukhat piyukhat, ubluit naunaittiarlugillu, agyaqtautaaqtut, ihuaruutigiyaait ihuaqhautikhaaniglu, ihumaliurutikhaangat hanayut taimaaqtitauniarumik. Havaktut huli kaatulaanik munaqhiniit/ihivriuqattarniit ihuaqhaqtakhayut ihuaqtumut kaatulaaliqiyunit.

Naunaiqhijut, tamarmik P3 havaakhauhit inmikkut Havaakhauhip atan'nguyaqaqtukhat.

7. Tuhaapkaidjutikhat

Piyukhayut Nunavunmiut kangiqhimagumik tamainik P3-nik. Iluittuq tuhaapkainikkut parnaiyaut havaktakhayuq angirutaulunilu Kavamatkunit havaakhauhiq hanaliqtautinnagu imaalu iniqtirutaagut havaakhauhip.

PILARUTAIT MALIGALIUQTILLUAT

Hunat uvani tiliurutimi qanuq ilaa takuyakhaunngittuq mikhilaarlugit pilaarutait Atan'nguyat Katimayit ihumaliurlutik huliutiginiarumikku Nunalgit-Ilikkuuqtut Iligiit hilataanit tamayakhainit uuma tiliurutimit.

HIQINIQ PITIUTPAT

Una atuagaq atuqtaulirniaqtuq ubluanit atiliurumikku Qiqailruq 31-mut 2018-mi.

Angiqtaa: Nan'ngariauyuq
Eva Aariak, Hivulliuqti